

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंरक्षण, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक- पीएलएस १६०१/सीआर-५१/४ अ,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२,
दिनांक- १५ मे, २००१

वाचा :-

- १) शासन निर्णय कृषि व पशु विभाग क्रमांक-पीएलएस १६००/सीआर ६८ दिनांक ५/८/२०००
- २) केंद्र शासन कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग नवी दिल्ली यांचे पत्र क्रमांक-१४-२/२००१ सीए-२, दिनांक १० एप्रिल, २००१

प्रस्तावना :-

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय विकास कडधान्य कार्यक्रम राज्यामध्ये सन १९९५-९६ पासून राबविण्यात येत आहे. सन २०००-२००१ मध्ये हा कार्यक्रम राज्यात राबविण्यासाठी संदर्भाधिन क्रमांक १ येथील दिनांक ५/८/२००० च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली होती. सन २००१-२००२ मध्ये केंद्र शासन कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, नवी दिल्ली यांनी दिनांक १०/४/२००१ च्या पत्रान्वये रुपये २८२.७० लाखाच्या (रुपये दोनशे ब्याऐंशी लाख सत्तर हजार) राष्ट्रीय कडधान्य विकास कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे. त्यामध्ये केंद्र शासनाचा हिस्सा रुपये २१२.०० लाख (रुपये दोनशे चार लाख फक्त) आणि राज्य शासनाचा हिस्सा रुपये ७०.७० लाख (रुपये सत्तर लाख सत्तर हजार फक्त) आहे. त्याप्रमाणे दिनांक १/४/२००१ रोजी या कार्यक्रमांतर्गत असलेला अखर्चीत निधी सन २००१-०२ मध्ये खर्च करण्यास केंद्र शासनाने मान्यता दिली आहे. या कार्यक्रमांतर्गत केंद्र शासनाचा हिस्सा ७५ टक्के व राज्य शासनाचा हिस्सा २५ टक्के आहे.

केंद्र शासनाने प्रशासकीय मान्यता दिल्याप्रमाणे हा कार्यक्रम राज्यात राबविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कडधान्य विकास कार्यक्रम सन २००१-२००२ मध्ये राबविण्यास केंद्र शासनाने संदर्भाधिन दिनांक १० एप्रिल, २००१ च्या पत्रान्वये रुपये २८२.७० लाखाचा (रुपये दोनशे ब्याऐंशी लाख सत्तर हजार फक्त) कार्यक्रम राबविण्यास मान्यता दिली आहे. केंद्र शासनाने सन २००१-०२ करिता दिलेली मान्यता व दिनांक १.४.२००० रोजीची केंद्र शासनाच्या हिस्साची अखर्चीत रक्कम विचारात घेऊन रुपये ३३३.७१ लाखाचा (रुपये तीनशे तेहतीस लाख एकाहत्तर हजार फक्त) कडधान्य विकास कार्यक्रम राज्यात राबविण्यास शासन मान्यता देत आहे. यामध्ये अखर्चीत रकमेसह केंद्र हिस्सा रुपये २५०.२६ लाख (रुपये दोनशे पन्नास लाख व सव्वीस हजार फक्त) व राज्य हिस्सा रुपये ८३.४५ लाख (रुपये त्र्याऐंशी लाख पंचेचाळीस हजार फक्त) आहे. दिनांक १/४/२००१ ची केंद्र हिस्साची अखर्चीत रक्कम रु.३८.२६ लाख आहे.

२. राज्य शासनाने कडधान्य विकास कार्यक्रम सन २००१-०२ मध्ये राबविण्यासाठी रुपये ३३३.७१ लाखाच्या (रुपये तीनशे तेहतीस लाख एकाहत्तर हजार फक्त) कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. तद्विषयी वित्त विभागाने त्यांचे अनौपचारिक संदर्भ क्र. सीआर ४२५/ अर्थोपाय, दि. ५/८/२००० अन्वये अर्थोपाय दृष्टीकोनातून सद्यस्थितीत रु.२८२.७० लाख (रुपये दोनशे ब्याऐंशी लाख सत्तर हजार फक्त) मुक्त करण्यास सहमती दिलेली आहे. या कार्यक्रमांमध्ये केंद्र व राज्य हिस्सा ७५:२५ राहिल. त्यामुळे या मर्यादेपर्यंतच खर्च करावा. यासाठी आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आह्वरण व सविस्तर अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. या कार्यक्रमाची बाबनिहाय भौतिक व आर्थिक उद्दिष्ट्ये आणि अनुदानाचा दर परिशिष्ट-१ मध्ये देण्यात आलेले आहेत. केंद्र शासनाने त्यांच्या दिनांक १० एप्रिल, २००१ च्या पत्रान्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार राष्ट्रीय कडधान्य विकास कार्यक्रम राबविण्यात यावा. याबाबतच्या उद्दिष्टनिहाय सविस्तर मार्गदर्शक सूचना आयुक्त कृषि यांनी संबंधितांना द्याव्यात. सन २००१-२००२ करिता उत्पादनाचे २४.७४ लाख मे. टन लक्ष्य निश्चित केलेले आहे.

2002 01 22 220 28000 - 0400

४. केंद्र शासनाची मान्यता विचारात घेऊन आयुक्त कृषि यांनी परिच्छेद १ मध्ये नमूद केलेल्या केंद्र व राज्य शासनाच्या हिरयाची विभागणी जिल्हानिहाय करून तसेच जिल्हानिहाय, पीकनिहाय कडधान्य पीकाचे क्षेत्र उत्पादन व उत्पादकता वाढविण्यास असलेला वाव विचारात घेऊन बाबनिहाय आर्थिक व भौतिक लक्षांक निश्चित करावेत. प्रत्येक जिल्ह्याच्या कृषि विकास अधिका-यांना त्यांना मंजूर केलेल्या कार्यक्रमांमध्ये राज्य शासनाच्या हिरयाकरिता जी तरतुद आवश्यक आहे तेवढी तरतुद जिल्हा नियोजन व विकास मंडळाकडून मंजूर करून घ्यावी. या निर्धीची मागणी करतांना जिल्हा नियोजन व विकास मंडळाने उपलब्ध केलेला नियतव्यय विचारात घ्यावा.

५. प्रथम रेथीय प्रात्यक्षिके या घटकासाठी संपूर्ण खर्च केंद्र शासन भागविणार आहे. उर्वरित घटकांचा खर्च केंद्र आणि राज्य शासन यांच्यामध्ये ७५.२५ या प्रमाणात विभागला जाईल.

६. कडधान्य उत्पादनेतील जिल्ह्याचे योगदान तसेच उत्पादन वाढविण्याच्या दृष्टीने असलेला वाव यांचा विचार करून महाराष्ट्रातील खालील २८ निवडक जिल्ह्यात कडधान्य विकास कार्यक्रम राबविण्यांत यावा.

१) औरंगाबाद २) अकोला ३) अमरावती ४) अहमदनगर ५) बीड ६) बुलढाणा ७) भंडारा ८) चंद्रपूर ९) धुळे १०) जळगाव ११) जालना १२) कोल्हापूर १३) लातूर १४) नागपूर १५) नांदेड १६) नाशिक १७) उस्मानाबाद १८) परभणी १९) पुणे २०) सोलापूर २१) सांगली २२) सातारा २३) वर्धा २४) यवतमाळ २५) ठाणे २६) वाशिम २७) नंदुरबार २८) हिंगोली.

७. आयुक्त कृषि यांनी सर्व कडधान्य पीकांचा या कार्यक्रमासाठी जिल्ह्यात उत्पादनाचा आराखडा तयार करवा. केंद्र शासनाने निरनिराळ्या निविष्टा पुरवठ्यासाठी विहित केलेल्या कालमर्यादांचे पालन करावे.

८. मूलभूत बियाणे उत्पादनाची जबाबदारी भारतीय कृषि अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली यांचेकडे संपादितली आहे. कृषि आयुक्त यांनी राज्याची मूलभूत बियाण्यांची मागणी डीओडीचा बियाणे विभाग आणि तेलबिया तंत्रज्ञान अभियान नवी दिल्ली यांचेकडील संचालक (पीक उत्पादन) यांना कळवावा व त्याची माहिती संचालक कडधान्य विकास, संवालेनललय विधान भवन, भोपाळ, मध्यप्रदेश यांना द्यावी.

राज्याने विकसित केलेल्या व प्रसारीत केलेल्या मूलभूत बियाणे खरेदीवरही अनुदान उपलब्ध आहे. मात्र कृषि आयुक्त यांना त्याकरिता राज्यात प्रसारित झालेल्या जातींची यादी आणि, बियाणांची आवश्यकता या बाबींची माहिती तेलबिया तंत्रज्ञान अभियान आणि त्याचा डीओडीची विभाग, लखनऊ यांचेकडे तज्ञांसणी आणि भारतीय कृषि अनुसंधान परिषद नवी दिल्ली यांचेशी विचार विनिमय करण्याकरिता पाठवावी. राज्यात प्रसारित झालेल्या जातीचे पायाभूत बियाणे उत्पादन हे कृषि आयुक्त यांनी कृषि विद्यापीठे/बियाणे महामंडळे/महाफेड यांच्या मार्फत करावेत.

९. ज्या संस्था पायाभूत बियाणे उत्पादन करतील त्यांना लागणारे मूलभूत बियाणे भारतीय कृषि अनुसंधान परिषद/कृषि विद्यापीठेकडून घ्यावे.

१०. प्रथम रेथीय प्रात्यक्षिके ही कृषि अनुसंधान परिषदेचे पीक विस्तर, मुद, विज्ञान आणि कृषि अभियांत्रिकी संविभाग ही एकात्मिक संशोधन कार्यक्रम, केंद्र कृषि विज्ञान, केंद्र ओआरपीएस आणि टीओटी केंद्र यांचेमार्फत आयोजित करतील. या प्रथमरेथीय प्रात्यक्षिकेत सुधारित शेक उत्पादन पध्दती सुधारित शेती ओजारे आणि सुधारित पीक पध्दती यांचा समावेश राहील. आयुक्त कृषि यांनी सदरच्या प्रात्यक्षिके व्यवस्थित राबविली जातील असे पार्थ आणि त्यांनी रब्बी आणि खरीप हंगाम संपल्यानंतर तेलबिया तंत्रशास्त्र अभियान आणि डीओडीची लखनऊ यांना अहवाल पाठवावेत.

११. राष्ट्रीय केंद्र व राज्य सहकारी बँकाद्वारे १४ मुख कडधान्य पिकविणा-या जिल्ह्यासाठी राष्ट्रीय कृषि व ग्रामीण विकास बँकेने (नाबार्ड) सन १९९२-९३ सालापासून विशेष कर्ज पत्र मंजूर केलेले आहे. आयुक्त (कृषि) आणि आयुक्त सहकार यांना सदर पत्र पुरवठ्या या सूचनेचा विचार करून कडधान्य पिकांसाठी पुरेसा पत्र पुरवठा होईल, यासाठी योग्य ती कार्यवाही करावी.

केंद्र शासनाच्या सूचनांनुसार कडधान्य विकास कार्यक्रमांतर्गत लाभार्थी निवडतांना योजना राबवित असलेल्या प्रक्षेत्रातील कमीत कमी २५ टक्के लाभार्थी हे अनुसूचित जाती व जमाती मधील निवडले जातील. तसेच मंजूर निर्धीपैकी १६.५८ टक्के निधी अनुसूचित जातीसाठी तर ४.५ टक्के निधी अनुसूचित जमातीसाठी खर्च करावा.

१२. टीएमओपी हे केंद्रीय पातळीवरील संनिवर्धन योजना राबविणे व त्यास मंजुरी देण्याबाबत जबाबदार राहील.

१३. कार्यक्रम राबविण्याबाबत कृषि आयुक्तांनी तयार केलेल्या सविस्तर मार्गदर्शक कार्यक्रमाची / सूचनांची प्रत टीएमओपी आणि संचालक, कडधान्य विकास भोपाळ यांना पाठवावी.

20020122122028000 - 0400

१४. प्रत्येक महिन्याचा मासिक प्रगती अहवाल केंद्र शासनाने विहीत केलेल्या नमुन्यात पुढील महिन्याच्या दुस-या आठवड्यात पाठविण्यात यावा व त्याची प्रत राज्य शासनास पाठवावी.

१५. कृषि आयुक्त संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी आणि मुख्य वित्त व लेखा अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना योजना राबविण्याच्या संदर्भात आहरण व संवितरण म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. मुख्य वित्त व लेखा अधिकारी हे कृषि विकास अधिकारी यांच्या मागणीनुसार कोषागारातून निधी काढतील आणि कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद हे जिल्हा निधीतून आवश्यकतेनुसार कार्यक्रमाच्या विविध बाबी राबविण्यासाठी निधी वितरीत करतील.

१६. योजनेतर्गत असणा-या विविध घटक आणि महाबीज/राष्ट्रीय बीज निगम कृषि विद्यापीठ/तालुका बीज गुणन केंद्र/एसएफजीआय व इतर पुरवठा संस्थांनी केलेल्या निविष्टांच्या पुरवठ्याबाबतची देयके मंजूर करण्याचे अधिकार कृषि आयुक्त, यांना देण्यात येत आहेत. त्याप्रमाणे बियाणे मिनिकिट, जैविक खाते, सूक्ष्म मूलद्रव्ये इत्यादींच्या किमती व पुरवठादार निश्चित करण्याचे अधिकार आयुक्त कृषि यांना प्रदान करण्यात येत आहे.

१७. राज्यस्तरीय सल्लागार समिती प्रत्येक तिमाहीला योजनेच्या प्रगतीचा आढावा घेईल. त्यासाठी हा कार्यक्रम राबविण्यासाठी आयुक्त कृषि यांनी व्यवस्थित नियोजन करावे व नियोजनाप्रमाणे हा कार्यक्रम यशस्वीरित्या राबविण्यासाठी सनियंत्रण करावे.

१८. या कार्यक्रमांतर्गत मंजूर असलेल्या सर्व घटकांचा पुरवठा खरीप रब्बी व उन्हाळी हंगाम सुरु होण्यापूर्वी शेतक-यांना वाटप करण्यासाठी पुरेसा कालावधी लागेल. हे विचारात घेऊन पंधरायत समिती पातळीवर पुरवठा करण्याची कार्यवाही सर्व स्तरावरील संबंधीत क्षेत्रीय अधिका-यांनी करावी. खरीप हंगामास सुरुवात होण्यास काही कालावधी आहे. म्हणून खरीप हंगामात वाटप करावयाच्या सर्व निविष्टांचे पुरवठ्याचे आदेश तात्काळ देण्यात यावेत. पुरवठा केलेल्या निविष्टांचे वाटप संबंधित हंगामातच करण्याची कार्यवाही करण्याचे आदेश सर्व संबंधितांना द्यावेत. निविष्टांचे वाटप झाल्यानंतर अनुदानाची रक्कम एका महिन्यात देण्याची व्यवस्था करावी. कोणतेही कारण नसतांना अनुदान वितरणास विलंब झाल्याबाबतची जबाबदारी संबंधित अधिका-यावर राहिल. खरीप हंगामाच्या सुरुवातीसच शासन आदेश निर्गमित करण्यात येत असल्यामुळे योजना राबविण्याचा आणि निधीचा खर्च नियोजित वेळेप्रमाणे करण्याचा कार्यक्रम सर्व स्तरावर आखण्यात यावा. प्रत्येक महिन्यात निधीचा खर्च नियोजनाप्रमाणे होणे आवश्यक आहे. या योजनेतर्गत मंजूर असलेल्या बाबींवरील खर्च साधारणतः हा जानेवारी ते मार्च महिन्यात करण्याची प्रवृत्ती आहे. हे टाळण्याचे दृष्टीने आयुक्त कृषि यांनी निधी वितरणात विलंब करणा-या अधिका-याविरुद्ध उचित कार्यवाही करावी.

१९. सुधारित शेती औजारे या बाबीचा उपयोग प्रामुख्याने खरीप हंगामातच व्हावयास पाहिजे म्हणून सुधारित शेती औजारे वाटपाचे उचित नियोजन करावे आणि अनुदान वाटपाविषयी वरील परिच्छेदात नमूद केलेप्रमाणे कार्यवाही करावी.

२०. अ) कडधान्य विकास कार्यक्रमांतर्गत एससीपी/टीएसपी/ओटीएसपी व्यतिरिक्त राज्य शासनाचा व केंद्र शासनाचा सर्वसाधारण शेतक-यांचा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २००१-२००२ च्या मंजूर अनुदानातून भागवावा.

मागणी क्रमांक डी-३

२४०१ पीक संवर्धन, ११२- कडधान्य विकास

११२ (दोन) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना

राज्य हिस्सा ११२ (दोन)(एक) कडधान्य पीक उत्पादन कार्यक्रम (२४०१ २५८७)

केंद्र हिस्सा ११२ (दोन)(तीन) कडधान्य पीक उत्पादन कार्यक्रम (२४०१ १७६९)

ब) विशेष घटक योजनेवरील राज्य शासनाचा व केंद्र शासनाचा हिश्याचा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २००१-२००२ च्या मंजूर अनुदानातून भागवावा.

मागणी क्रमांक डी-३

२४०१ पीक संवर्धन, ११२- कडधान्य विकास

११२ (दोन) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, विशेष घटक योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना

राज्य हिस्सा ११२ (दोन)(तीन) कडधान्य पीक उत्पादन कार्यक्रम (२४०१ २८०९)

केंद्र हिस्सा ११२ (दोन)(चार) कडधान्य पीक उत्पादन कार्यक्रम (२४०१ २८१८)

20020122122028000-0400

क) आदिवासी क्षेत्र उपयोजना क्षेत्रांतर्गत या योजनेतील राज्य शासनाचा हिस्सा व केंद्र शासनाचा हिस्सा खालील लेखाशिर्षा खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २००१-२००२ च्या मंजूर अनुदानातून भागवावा.

मागणी क्रमांक टी-५

२४०१ पीक संवर्धन, आदिवासी क्षेत्रांतर्गत उप योजना, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना

१०८ वाणिज्यिक पीक, (पाच) कडधान्य विकास

राज्य हिस्सा (पाच)(अ) कडधान्य विकासासाठी अर्धसहाय्य राज्य योजना (२४०१ १२६८)

केंद्र हिस्सा (पाच)(बी) कडधान्य विकासासाठी अर्धसहाय्य केंद्र पुरस्कृत योजना (२४०१ १२७७)

ड) या योजनेसाठी आदिवासी क्षेत्राबाहेरील उपयोजना या घटकासाठी होणारा राज्य शासनाचा व केंद्र शासनाचा हिस्सा खालील लेखाशिर्षा खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २००१-२००२ च्या मंजूर अनुदानातून भागवावा.

मागणी क्रमांक टी-५

२४०१ पीक संवर्धन, आदिवासी क्षेत्राबाहेरील उप योजना, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना

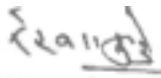
१०८ वाणिज्यिक पीके, (पाच) कडधान्य विकास

राज्य हिस्सा (पाच)(एक) कडधान्य विकासासाठी अर्धसहाय्य राज्य योजना (२४०१ १९३८)

केंद्र हिस्सा (पाच)(बी) कडधान्य विकासासाठी अर्धसहाय्य राज्य योजना (२४०१ १९४७)

२१. शासन निर्णय क्रमांक-रासस-१२९४/सीआर-८०/४-अ, दिनांक २१/२/१९९५ व दि. २३ मार्च १९९५ अन्वये केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी राज्य पातळीवर सल्लागार/अंमलबजावणी समितीची स्थापना केली आहे. या समितीमध्ये आदिवासी विकास विभाग/नियोजन विभाग व वित्त विभागाच्या प्रतिनिधींचा समावेश असून या समितीला केंद्र पुरस्कृत योजनांची प्रशासकीय मान्यता व आर्थिक मंजूरी देण्याचे अधिकार प्रदान केलेले आहेत. हा शासन निर्णय वर नमूद केलेल्या राज्य स्तरावरील सल्लागार/अंमलबजावणी समितीच्या दिनांक ८ मे २००१ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयाच्या अनुषंगाने व वित्त विभागाने त्यांचे अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक -१५२५/व्यय-२, दि.११/५/२००१ व क्रमांक ३९७/अर्थोपाय दि.११/५/२००१ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यांत येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(रेखा भिडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग.

प्रति,

आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे. (५ प्रती)

कृषि सहसंचालक (विस्तार) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

कुलगुरु, कृषि विद्यापीठे (सर्व)

विभागीय आयुक्त (सर्व)

विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)

जिल्हाधिकारी, (सर्व)

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, (सर्व)

कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)

मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)

व्यवस्थापकीय संचालक, कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, आरे,

दुग्ध कॉलनी गोरेगाव (पूर्व) मुंबई-६५

20020122122028000-0400

20020122122028000 - 0400

अ.क्र.	वाव	अनुदानाचा दर	परिमाण	भौतिक लक्ष्य	सन २००९-२००९
अ)	आयुक्तालयस्तर				
१	मुलभूत विधाने खोर्दी	किमतीच्या १०० टक्के खोर्दी	किंवल	२५०.००	१०.००
२	सायाभूत विधाने खोर्दी	५००/- किंवल	किंवल	५०००.००	२५.००
३	प्रमाणित विधाने वाटप	८००/- किंवल	किंवल	५२५०.००	४२.००
४	ग्राम विजोत्पादन कार्यक्रम (प्रमाणित बीज उत्पादन)	५००/- किंवल	किंवल	१७२००.००	८६.००
५	कर्मचारीवृद्ध/आकस्मिक खर्च				१०.००
ब)	जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी स्तर				
६	गट प्रात्यक्षिके	तूर, मूग, उड्ड, मटकी, खवळी रु. १५००/हे. हरभरा रु. २०००/हे., राजमा रु. ३०००/-हे.	हेक्टर	८९५.००	१९.७०
७	आयपीएय प्रात्यक्षिक/फेरॉमोन टोप	रु. १५००/- प्रति हेक्टर	हेक्टर	१२००.००	१८.००
८	शेतकरी प्रशिक्षण	रु. १५,०००/- प्रति प्रशिक्षण वर्ग	प्रशिक्षण वर्ग	३३.००	५.००
९	सूक्ष्म मूलद्रव्ये	५० टक्के किंवा रु. २००/- प्रति हेक्टर	हेक्टर	१०००.००	२.००
१०	एनपीडी प्रात्यक्षिके	५० टक्के किंवा रु. २५०/- प्रति हेक्टर	हेक्टर	४८००.००	१२.००
क)	कृ. वि. अ. स्तर				
११	सुधारित कृषि औजार	किमतीच्या ५० टक्के किंवा रु. २०००/-	संख्या	२००.००	१०.००
	अ) बैलचालित	किमतीच्या ५० टक्के किंवा रु. १००००/-	संख्या		
	ब) स्वयंचालित	रु. ५० टक्के किंवा रु. ८००/-	संख्या	७१४.००	१०.००
१२	पीक संरक्षण औजार	रु. ५० टक्के किंवा रु. ८००/-			
	अ) हस्तचालित	रु. ५० टक्के किंवा रु. २०००/-	हेक्टर	१४००.००	१७.००
	ब) स्वयंचालित	किमतीच्या ५० टक्के किंवा रु. ५००/- हेक्टर	संख्या	१२००.००	१२.००
१३	पीक संरक्षण औषधे	किमतीच्या ५० टक्के किंवा रु. ५०/- हेक्टर	संख्या	६००.००	३०.००
१४	जिवाणू संवर्धक पॉकिट (लाख) हेक्टर	किमतीच्या ५० टक्के किंवा रु. २०००/-			
१५	तुषार सिंचन संघ वाटप	(अनु. जाती/जमाती, मंडिला, अल्प/अत्यल्प भूधारक) ३३ टक्के किंवा रु. १००००/- (इतर शेतकरी)	मे. टन	४४००.००	२२.००
१६	जिस्सम वाटप	किमतीच्या ५० टक्के किंवा रु. ५००/प्रति मे.टन	हेक्टर	३०००.००	३.००
१७	बीज प्रक्रिया : जीविक	किमतीच्या ५० टक्के किंवा रु. ५०/- प्रति हे.	हेक्टर		
	: रासायनिक	किमतीच्या ५० टक्के किंवा रु. १००/प्रति हेक्टर	हेक्टर		
	एकूण				३३३.७९

राज्य हिस्सा रु.८३.४५ लाख व केंद्र हिस्सा रु.२५०.२६ लाख.